Samenvatting van Tekst 25:
"Mantiek zoals zij gewoonlijk beoefend wordt".

In deze tekst onderzoekt pastoor T'Jampens) het fenomeen helderziendheid en paranormale waarneming. Hij doet dit vooral aan de hand van het werk van de Franse zienster Eliane Gauthier.

Om de essentie van de mantiek (mantikè technè) te begrijpen, grijpt de tekst terug naar klassieke Griekse begrippen zoals mnèmosunè (een verruimd bewustzijn dat verleden, heden en toekomst omvat) en theoria (een doorgrondende, contemplatieve waarneming die doordringt tot de kern van de feiten). De tekst bekritiseert de gevestigde wetenschappelijke wereld, die paranormale feiten en zienerschap vaak a priori en zonder enig feitelijk onderzoek afwijst met een houding van ongeloof en schaterlach.

Volgens de tekst vormt telepathie - de buitenzintuiglijke uitwisseling van informatie - de noodzakelijke wortel van de helderwaarneming. Telepathie geeft de ziener toegang tot reeds bestaande, maar soms onbewuste gedachten in de ziel van de cliënt en werkt daardoor vaak correctief op misverstanden en verkeerde interpretaties van menselijke relaties. Echte helderziendheid gaat echter verder en omvat 'het reine zien' of voorschouw (precognitie), waarbij informatie over nog niet plaatsgevonden gebeurtenissen wordt ontvangen. Hierbij waarschuwt de tekst voor het gevaar van voorspellingsmanipulatie: wanneer een ziener een stellig toekomstbeeld schetst, bestaat het risico dat de cliënt hier beïnvloed door raakt en onbewust gaat handelen naar die uitspraak.

Gauthier vergelijkt het menselijk bewustzijn en het paranormale met de oceaan van het collectief onbewuste

Gauthier doet dit in de lijn van Freud en Jung. Zieners treden via hun begaafdheid in verbinding met deze onmetelijke bron van informatie. In de diepte van de ziel beschikt de mens vaak over een 'innerlijke stem' (een daimon of bewaarengel) die de waarheid al kent voordat de ziener spreekt. Fysieke hulpmiddelen of infrastructuur - de zogenaamde onderbouw of 'support', zoals tarotkaarten, cijfers, koffiedik of glazen bollen - veranderen niets aan de inhoud van het geziene. Zij fungeren uitsluitend als een katalysator om bij de ziener en de cliënt de vereiste gewijzigde bewustzijnstoestand teweeg te brengen.

De praktijk van een consultatie is gebonden aan belangrijke deontologische en psychologische regels.

Het maken van een geluidsopname is cruciaal om vergeten informatie later te beluisteren en om te controleren of de ziener niet de eigen psychische problemen op de cliënt projecteert. Raadplegingen vinden doorgaans niet toevallig plaats, maar op beslissende keerpunten (kairos) in de levenslijn van de cliënt. De toekomst moet daarbij niet gezien worden als een star fatum, maar als een bundel van meerdere virtuele mogelijkheden. Aangezien het mantische woord een magische en vormgevende kracht bezit, dienen zieners uiterst sober te blijven. Negatieve of veroordelende voorspellingen kunnen destructief werken, terwijl overdreven gedetailleerde uitspraken de cliënt misleiden.

De tekst behandelt uitvoerig de valkuilen en gevaren van de mantiek. Als een ziener 'niets ziet', wijst dit vaak op een psychologische muur of verdringing bij de cliënt die met psychotherapie verholpen moet worden. Noodlotsgedachten en de indruk 'vervloekt' te zijn, komen vaak voort uit onverwerkte jeugdtrauma's; beweren dat men occult kwaad kan afkopen met geld of juwelen is oplichting. Bovendien zijn voorspellingen over exacte sterfdata of op zeer lange termijn (meer dan twee tot drie jaar) ronduit schadelijk, omdat ze de cliënt verlammen met angst. Ook het dwangmatig lopen van de ene naar de andere ziener ('zienershoppen') ontstaat uit gebrek aan vertrouwen in de eigen intuïtie en leidt tot verdere verwarring.

Afsluitend legt de tekst een parallel met de cliëntgerichte, humanistische psychologie van Carl Rogers.

Zowel de therapeut als de ziener gaan ervan uit dat de hulpzoekende de middelen tot de oplossing reeds in de eigen persoon bergt. Wel laat Gauthier een gelovige leemte achter door God niet als bron van de alwetendheid te noemen. De tekst vult dit aan met het Bijbelse zienerschap van de profeet Daniël (Daniël 2), die leert dat het niet de menselijke vermogens of heidense lotsgeesten zijn, maar uitsluitend de Goddelijke Drie-eenheid die de bron is van alle wijsheid, licht en onthulling van verborgen mysteries.